

Lutters dialect -> NL

Lutters wordt gesproken in Lutten en omgeving. Het is een noordoost Sallands - Drents dialect. Dit woordenboek Lutters bevat 23 gezegden, 349 woorden en 8 opmerkingen.

23 gezegden

- achter de pette - (stil) bidden
- alle enties zwōmt int water - alle eendjes zwemmen in het water
- doet mi-j nog maa n bakkien - geef me nog maar een bakje
- ee-m stille ween - bidden voor en na 't eten
- grie:zelug hard - akelig snel
- grote tied nogantoe - verbazing
- hej oe zear edoane - heb je je bezeerd
- hi'j kömp van achter - hij komt van het land
- hi'j sleug de spieker op de kop - hij sloeg de spijker op de kop
- hi' j vrög mi' j d' oorn van de kop - hij vraagt mij de oren van 't hoofd
- ie bint nie goed wies - je bent niet wijs
- ie lie:gt ut - je liegt het
- ie, ie: - korte ie, lange ie
- ik bin giesum - flauw van de honger
- kannie wach'n - ik ben druk
- ku'j wach'n - heb je tijd
- lustoe dawwè - lust je dat wel
- mit de koe noa de bolle - met de koe naar de stier
- oe, oe: - korte oe, lange oe
- op de balg kriegen - klappen krijgen
- spiekers op leeg water zuuk' ng - spijkers op laag water zoeken
- Vrogger zaatn de brommers op de proem'm en now zit de proem'm op de brommers (olde wieven op solexen) - Vroeger zaten de brommers op de pruimen en nu de pruimen op de brommers
- ze krie:gt nog verlet an dom'm - er komen straks nog te weinig mensen die niet doorgeleerd hebben

349 woorden

- 'n deussien segrett'n haal'n - een doosje sigaretten halen
- acht gee'm - oppassen
- acht geven - oppassen
- achte - acht
- Add'n barg - Hardenberg
- akster - ekster
- Albert-oom - oom Albert
- allebarstens - allemachtig
- arften - erwten
- assela - aslade
- Astie-tis mu'j maar poesen. - als 't heet is moet je maar blazen.
- autoochien - autootje
- baanderdeure - grote achterdeur
- bakkeri' je - bakkerij
- ballechien - balletje
- bange - bang

- beddegoanstied - bedtijd
- beddestee - bedstede
- begraa'm - begraven
- begriep'm - begrijpen
- bessum - bezem
- betuun - schaars
- bezwoar - bezwaar
- bi'jn - bijen
- bie'st - beest
- biele - bijl
- bleubaand - blueband
- bloaz'n - blazen
- bloaze - blaas
- board - baard
- boe'zekeal - boeman (watergeest)
- boekien - boekje
- boezeroen - overhemd
- bokse - broek
- bolle - stier
- bootien - bootje
- borstrok - hemd
- botter - boter
- botter-am - boterham
- botterpot - botervloot
- brahndewien - brandewijn
- broen - bruin
- broene boon'n - bruine bonen
- brugchien - boterham
- brugge - brug
- Brugge van Skrie-ver - Schrijvers brug
- bulte - bult
- busse - bus
- buuste - broekzak
- bössel - borstel
- böst - borst
- darde klasse - derde klas
- de voart - de vaart
- Dee' msvoart (De Voart) - Dedemsvaart
- der onder kroep' m - naar bed gaan
- deur - door
- deure - deur
- deuze - doos
- doarhen - daarheen
- doe:ve - duif
- doem - duim
- dommeneer (dommenee) - dominee
- drie-ndartug - drieendertig
- drieterug / an de schijt - aan de diarrhee
- drokte - drukte
- druk'ng - drukken
- dubbelbaks brugchien - beschuit
- duu'vel - duivel
- Duutslaand - Duitsland

- dörp - dorp
- dörps-uus - dorpshuis
- eapelschellen - aardappelschillen
- earpelmeelfebriek - aardappelmeelfabriek
- ee'm - even
- èènde - einde
- eerappels - aardappels
- eerebee-zn - aardbeien
- eereppel - aardappel
- eerpelkoele - aardappelkuil
- eierkuuln - eiergooien
- ekenholt - eikenhout
- Endie:vie - Andijvie
- Enduk - Hendrik
- Endukmeuije - tante Hendrikje
- Erwörmde - Hervormde
- euijbarg - hooiberg
- fernuus - fornuis
- fietse - fiets
- fietselanteern - fietslamp
- fluit'n - fluiten
- frootenhoop - molshoop
- gaffeltange - knijptang
- gat - achterwerk
- gee-m - geven
- geite / sik - geit
- geliek - gelijk
- geute - goot
- geutegat - afvoergat
- geutegat - gootgat
- goan - gaaan
- goatochhèn, ie lie-gt ut - ga weg, 't is niet waar
- grie:ze - grijze
- gries - grijs
- Griffemeerd - Gereformeerd
- groffa - grootvader
- gruuin - groen
- gruuinte - groente
- haansen - handschoenen
- hane - haan
- heu-an - horen
- heu' jn - hooien
- heugte - hoogte
- heuijwaa'ng - langpootmug
- heur - haar (bezit)
- heuren - horen
- hi'j gef - hij geeft
- hi'j kump deran - hij komt eraan
- Hij heft over de hele hoed - Hij is verliefd
- hoar - haar
- hoe-d - hoed
- hoe-tien - hoedje
- hoge - hoog

- hontien - hondje
- hulpzeel'n - bretels
- huus - huis
- huussien - oepdoos
- huussien - poepdoos
- ie - jij
- ie-ne - één
- iejje - jij
- lessel - Ijssel
- ik hebbegee'm - ik heb gegeven
- ikke - ik
- jonchien - jongetje
- kadiék - kerkdijk
- kanne - kan
- karke - kerk
- karkof - begraafplaats
- kaste - kast
- keal - kerel
- keeze - kaas
- Kei-ndörp - Keiendorp
- keldermotte - pissebed
- kidde - ked (paard)
- kiek'ng - kijken
- kippe - kip
- kippedrokte - drukte van niks
- kleine, poppien - zuigeling
- kleppers - slippers
- kleverklasse - kleefkruid
- klomp'm - klompen
- klompe - klomp
- knippe - portemonnaie
- koe:ke - koek
- koe:n - koeien
- koe:zenpiene - kiespijn
- koetse - koets
- koppien - kopje
- kouwe - kooi
- kraaje - kraai
- krage - kraag
- krahnte - krant
- krie:'ng - krijgen
- krudenier - kruidenier
- krulewaa-ng - kruiwagen
- leaz'n - laarzen
- ledder - ladder
- lee'm - leven
- leepeltien - lepeltje
- lie:verd - lieverd
- lief - lijf
- liekwaa'ng - lijkwagen
- liem'm - lijmen
- liende - waslijn
- liendepoal - waslijnpaal

- luu - lui (lieden)
- luussevars - lucifers
- maachien - meisje
- maanks - vaak
- magies / wichter - meisjes
- mamme - mamma
- meij'n - maaien
- meissien - meisje
- melkkanne - melkkan
- mesester pak - manchester kostuum
- meule - molen
- mi'j - mij
- mie:'ng - pissen
- miegempel - mier
- miente - de mijne (= van mij)
- moi - goedemiddag
- moi - goedendag
- moi - goeiemiddag
- moi - goeiemorgen
- moi - goeienavond
- mombak - masker
- mugge - mug
- musse - mus
- musse (vogel) - mus
- mutse-musse - muts
- narns - nergens
- nee-ng - negen
- nee-ng nee-ngtug - negenennegentig
- Ni' j-joar - Nieuwjaar
- nichien - nichtje
- noad - naad
- nussien - nestje
- nust - nest
- oavend - avond
- oe - jou / jullie (object-vorm)
- oente - de jouwe
- ofblie-m - afblijven
- Old Lutt'n - Oud Lutten
- Oldejoar - Oudjaar
- Oldluttn - Oud Lutten
- oo-ng - ogen
- op berre - naar bed
- op huus an - naar huis
- opoe - grootmoeder
- opstoan - opstaan
- pannechien - pannetje
- pannekeoke (in 1 panne ebakken) - pannenkoek
- pannekoekspanne - koekenpan
- pappe - pappa
- pean - peren
- peerd - paard
- peule - peluw
- piele - piemel

- piene - pijn
- piepe - pijp
- pietereulie - petroleum
- pilo-mollevel bokse - fluwelen broek
- piskoek - luiër
- plakkie (of sneegien) stoete - boterham
- plakken spek - plakje spek
- pleë - wc
- poot'n - poten
- poote - poot
- poppien - baby
- proem-m - pruimen
- proeme - pruim
- rezien'n - rozijnen
- rie-zebessum - rijsbezem
- roepm - roepen
- roet - onkruid
- roggebrood mit koachies - roggebrood met kaantjes
- rugge - rug
- russel - reuzel
- schaafien - schaafje
- schave - schaaf
- schellemessien - schilmesje
- schilderij-jje - schilderij
- schoe - schoen
- schoe-le - school
- schoe:'n - schoenen
- schuppe - schop
- schölluk - schort
- schötteltien - schoteltje
- segare - sigaar
- siepels - uien
- skijterd - bangerik
- skreew'n - schreeuwen
- skrie:m - schrijven
- Slaghaar'n - Slagharen
- slie:f - scheplepel
- sloan - slaan
- sloat (gruuinte) - sla
- Sluus zeu'm - Sluis 7
- snörre - snor
- spekzwoare - spekswoerd
- speuln - spelen
- spieker - spijker
- spiekerbroek - spijkerbroek
- stappe - stoep aan kanaal
- starm, doodgoan - sterven
- stekelvearken - egel
- stie:n'n gooi'n - stenengooien
- stikkelvarkn - egel
- stoe-l - stoel
- stoete - brood
- stoomfietse - motorfiets

- stove - stoof
- striekie:zer - strijkijzer
- striekng - strijken
- strik - stropdas
- strik - zeiswetsteen
- stroate - straat
- stroate - weg
- stront - poep
- Taantien - 't Haantje
- Taarm-uus - het armenhuis
- tie'n - tenen
- tiene - tien
- tientien - tientje
- titten - borsten
- Tjachtuus - 't Jachthuis
- toafel - tafel
- toe-tn - toeteren
- toe:verdan - langzamerhand
- toe:zebolte - rietsigaar
- tuun - tuin
- törf - turf
- törfbok - turfschuit
- uutloatpiepe / knalpiepe - uitlaatpijp
- vark'nsvleis - varkensvlees
- varve - verf
- vie-re - vier
- vie-ve - vijf
- vie'm vieftug - vijfenvijftig
- vie' mtwintug - vijfentwintig
- voe-tn - voeten
- voel - nageboorte koe
- voete - voet
- vogeltien - vogeltje
- vonder - vlonder
- voort - zometeen
- vuddeltie - partje ven een sinaasappel
- vut - weg (verdwenen)
- vörke - vork
- waart oe - pas op
- wachis ee' m - wacht eens even
- waddoei doar - wat doe jij daar
- wark'n - werken
- wat blaksum - wat bliksem
- watertoorn - watertoren
- wi'j - wij
- wi'j / ie / zi'j bint ewest - wij / jullie / zij zijn geweest
- wi'j doet - wij doen
- wi'j kriegt - wij krijgen
- wichie - meisje
- wieder giet tniet - verder gaat het niet
- wiedwaang lus - wagenwijd open
- wieke - wijk
- wieke - wijk (sloot)

- witte stoete - wittebrood
- wupkarre - wipkar
- wöst - worst
- zachtlappien - primula
- zaddoek - zakdoek
- zè-nde - zeis
- zeepe - zeep
- zesse - zes
- zeu-m - zeven
- zeu-m zeu-mtug - zevenenzeventig
- ziente - de zijne (=van hem)
- zoer - zuur
- zoerbraan'n - zuurbrand
- zoerkool - zuurkool
- zwatte diek - zwarte dijk

8 opmerkingen

• 6. Omstreeks 1954 / 1955 kregen we op de school van meester Van Herksen nog geen herfstvakantie, maar `jappelkrapvakaansie. (We werden geacht bij de boeren mee te helpen aardappels te krabben of te zoeken in die week, waarin ook Dankdag voor gewas en arbeid viel.) De kinderen uit OudLutten spraken dus over `jappelkrab'n`. Voor ons -van Sluis 7- was dat echter een rare uitspraak. Wij noemden dat 'gewoon' `eerpelkrab'n`. Dit was waarschijnlijk het begin van mijn taalbewustzijn.

• Er zijn mensen (met connecties met de universiteit Groningen) die menen dat de lange (ô:) klank, zoals in woar, voort, sloan, anders moet worden geschreven. Zij vinden dat als je vlug ohah achter elkaar zegt, dit geschreven moet worden als ao. Maar wordt dan maaor en voort vaaort (maurt en vaurt als je het vlug uitspreekt) . Loat oe niks wiesmaken, Sallanders en schreef gewoon voort en board.

Dat is de goeie Sallaandse schriefwieze.

Aofschrieven (afschrijven) liekt toch nargens op

• Gait Stötteboom kwam 's oavends op bezuuk. En maar proaten en proaten. Over de polletiek, 't weer, de boon'n en d'earappel. 't Wördden later en later. Dat begunnen va te verveeln. Hi'j deut de deurties van de beddestee lös, trök zien boezeroen over de kop, de bokse van 't gat en zee: "Gait, a'j voort vut goat, doe'j dan 't licht uut "

• Heb eigenlijk een vraag: bij ons thuis (Zwartedijk in Lutten) werd vroeger gesproken over 'feest in Junne', daar werd mee bedoeld dat je ongesteld was. Ik heb nooit kunnen achterhalen of begrepen waar deze uitdrukking vandaan kwam/komt. Wie

• Omstreeks 1954 / 1955 kregen we op de school van meester Van Herksen nog geen herfstvakantie, maar `jappelkrapvakaansie'. (We werden geacht bij de boeren mee te helpen aardappels te krabben of te zoeken in die week, waarin ook Dankdag voor gewas en arbeid viel.) De kinderen uit OudLutten spraken dus over `jappelkrab'n`. Voor ons -van Sluis 7- was dat echter een rare uitspraak. Wij noemden dat 'gewoon' `eerpelkrab'n`. Deze ervaring betekende waarschijnlijk het begin van mijn taalbewustzijn.

• Op 29 juli 2012 stunden der in dit woordnboek 100 woordn. Wie wil helpn um dit woordnboekien uut te breidn

Bint der nog olde Luttenaarn die olde woordn kent

Zet ze der op jonges!

• Weten wordt uut-espreuken as weetn.

Kriegen as krie-ng.

Zeuvn as zeu-m.

Negen as nee-ng.

• Wordt gesproken in Lutten en omgeving. Is een noordoost Sallands - Drents dialect.

Het gebruik in het algemeen wordt minder. Kinderen spreken liever Nederlands dat men Ollands noemt.

Dit woordenboek 'Lutters' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.